

Szerkesztőség:

Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.

Dírmegítési leveleket csak ismert kézről fogadjunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.**Kiadóhivatal:**

Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.

Hirdetések díjazás szerint.

Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap után: szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:Helyben házhoz hordva:
Egész évre 12 ft.
Fél évre 6 ft.
Negyed évre 3 ft.
Egy hónapra 1 ft.**Videkre postán küldve:**Egész évre 14 ft. — kr.
Fél évre 7 ft. — kr.
Negyed évre 3 ft. 50 kr.
Egy hónapra 1 ft. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendőek.

A kanikulai fáma.

Arad, július 20.

Csodálatos, hogy az emberek kíváncsisága minő áldozatokat követel a legkomolyabb ügyekben is, melyeknek legvitálisabb élet is, le kell, hogy törje a sensatív hajszáját, a tetszeni akar.

A mióta Coburg herceg megválasztása megtörtént, a táviratok változatlan özönében, annyi képtelenség merült fel, hogy valóban csodálni lehet, hogy a sajtóban a komolyabb irány képviselői kedvüket nem vesztették e fontos kérdés pertractálásától. És e sajtóságos bőségű variációknak olyan eseten kombinációi voltak, hogy meg kell tőlük tagadni minden komolyabb célzatosságot, a sensatív hajszáján kívül. A kanikulai fáma ezáltal brillírozott és derekasan segített a holt saion unalmát elűzni. Az egy pillanatra sem volt kérdés, hogy e hírlékeknek van-e valami köze a politikához, vagy az általános európai érdekek javulásához? A nagy közönségnek ugy is csak akkor van köze a világ-politikához, ha már bevégzett dolgokkal áll szemben, — gondolja a kanikulai fáma és e szerint szórta világáig híreit, misem tördőve azzal, hogy a felületesség árt legjobban a fejlődésben levő politikai eseményeknek.

E felfogástól kiindulva támadtak a bolgár fejedelmválasztással kapcsolatban Coburg hercegről hírek, hogy legutóbb már olyan kétségbeesett sorok is napvilágot láttak, hogy az új fejedelemt nem megy Bulgáriába és ha megy, teletömi az egész bolgár hadsereget és hivatalokat orosz tisztekkel és beamterekkel, vagy még ez sem fog teljesedébe menni, hanem Coburg herceg megunva az egész bulgáriát, elmegy hűsölni Ostendébe és onnan ősszel szépen beállít Jászberénybe honvédszár-főhadnagyoskodni tovább.

Mi kezdettől fogva tartózkodunk az ilyen muló értékű következtetések közlésétől, mert meg vagyunk győződve, hogy — a mint a fiatal fejedelemt is kifejezte magát, — a bolgár trón elfoglalása csak úgy lehetséges Bulgáriára nézve üdvös, ha az a trón szilárd alapokon nyugszik. Ez pedig időt vesz igénybe, a szó teljes értelmében. E mellett bizonyít egyik alább kö-

zött budapesti tudósításunk, mely abba helyezi a hatalmaknak Coburg herceg iránti bizalmát, hogy a fiatal fejedelemt mindjárt az első napokban bebizonyította, hogy a bolgár fejedelemséget nem veszi sportnak, nem tekint az odamenetelt valami magasabb lovagi szédelgésnek, s nem vágja be magát amugy huszárosan a Sándor fejedelemt trónjába azonnal, mielőtt erre egy pár kávéházi politikusnak kedve támad, — hanem fiatalságához szokatlan diplomatiái eréllyel és észszel igyekszik trónját a hatalmak valamennyiének bizalmában úgy megerősíteni, hogy annak elfoglalása után valóban hozzáláthasson a sokat szenvedett ország közviszonyainak újáteremtéséhez.

Ez a felfogás az észszzerű és ezt acceptálja minden komolyabb diplomatiái forum, jól tudva azt, hogy ha hónapok múlva foglalja el I. Ferdinánd a bolgár trónt, akkor — a tisztult nézetek hatása alatt, — évtizedekre tarthatja meg egy tetterős fejedelemt működésének nagy sikereire.

Fogadjunk hát bizalmatlanul minden olyan hírt, mely izgalmas természeténél fogva inkább a kedélyre, mint az észre hat, mert egyetlen egy ország sem jutott nagyobb rázkodtatások után, rövid idő múltán normális helyzetbe.

A bolgár regenség és a kormányról — a hadsereg belevonásával — hírelt egyenetlenség, lehet orosz, vagy elégedetlen bolgár fractio ráfogása, kik mindenesetre kedvetlenül látnák terveiket dugába dőlni egy erős kezű fejedelemt alatt.

A kanikulai fáma, hadd járja a sensatív hazájának szomoru híri szerepét; úgy se fogja befolyásolni Coburg herceg elhatározását, vagy a hatalmak már Bulgáriára nézve mindenesetre érett terveit.

Az egyiptomi szembetegség (trachoma) terjedését a szerzett tapasztalatok szerint nagy mértékben elősegíti az, hogy a katonaság állomáshelyeinek gyakori változásai alkalmával, trachomában szenvedő katonák egészséges családokhoz, s egészséges katonák oly családokhoz szállásoltatnak, melyekben trachomában betegek vannak; ezek aztán egymást kölcsönösen megfertőzték s a ragályt tovább terjesztik. A belügyminiszter mind a két fél érdekében megővése céljából tárgyalást indított a közös hadügyminiszterrel s abban állapod-

tak meg, hogy a csapatparancsnokság az állomáshely változtatásakor köteles a legénység közt netalan létező trachoma betegeket, még ha üdültek is így nem ragályozó stadiumban volnának is, az újállomás polgári hatóságának tudomására juttatni, viszont a csapatparancsnok felvilágosítást igényelhet a polgári hatóságtól a trachomáról, a megszállandó területen való állásáról. Hogyha ez alkalommal vagy később bármely részről trachomában betegek jelenteneének be, az az eljárás követendő, melyet a miniszter korábbi rendeletében cholerajárvány alkalmára meghatározott. A közös hadügyminiszter ezen megállapodás értelmében rendeletet intézett valamennyi magyarországi hadparancsnoksághoz, a belügyminiszter pedig a törvényhatóságokhoz, felhívta az utóbbiakat, hogy a bejelentett trachomában katonák elküldött beszállásáról gondoskodjanak, ha lehet már a vegyes bizottsági eljárás alkalmával e célra közös külön helyiséget jelöljenek ki s a lakosságot figyelmeztessék az ily betegekkel való szorosabb érintkezésből eredhető ragályos veszélyére.

A „Délmagyarországi Tanító-egylet” XXI. közgyűlése.

— Saját tudósításunkból. —

Lippa, július 19.

Megérkezés és fogadtatás.

Hétfőn 6 óra után néhány perccel robogott be a „Délmag. T. Egylet” kiránduló tagjaival a huszonkilenc személykocsit maga után vonzó gőzmozdony a radnai állomás regényes fekvésű pályaudvarára. A fogadtatás azonban, nem mint ilyen alkalmokkor történő szokott, a pályaudvarban történt, mivel Radna még Aradmegye része. Lippa pedig már temesmegyei föld. A helyett a zöld kokárdás szállások s kalauzok vezettek bennünket a két megye közt levő Maroshidra-át, mely meg-megremegett a sűrűn durrogó taracklővekek által előidézett detonáció következtében. Midőn a hid végére értünk 3 üdvözlő lövés hangzott el, melyek után Mischits Gyula Lippa város bírája-nemzeti színű kokárdával, mellén, következő szavakkal üdvözölte az immár Lippa területére ért vendégeket: Mélyen tisztelt, kedves vendégeink! Mint Lippa város bírája, azon megbízatásban részesültem annak közönsége által, hogy a D. M. T. E. megjelent tagjait üdvözöljem. Fogadják tehát uraim Lippa város polgárait és zsinthe szívből jövő üdvözlését. Kíváncsom, hogy köztök jól érezzék magukat. Isten hozta önöket.

Ezen stenographiai feljegyzés után leírt üdvözlő beszédre Hetzel Samu a D. M. T. E. elnöke következő válasszal felelt: Tekintetes közönségi előjárás! A D. M. T. E. örömmel engedett Lippa város szíves meghívásának, mivel jól tudjuk, miszerint Lippának mindig szívesen látott vendégei voltunk. Midőn tehát szerencsém van ezennel megköszönni

a szíves kitűnő fogadtatást, teszem ezt azon szívből jövő óhajom kíséretében, hogy: tartsa Isten Lippa város előjáróságát és érdemes közönségét!

A fogadtatásnál megjelent rendkívül nagy és díszes közönség között, ott láttuk a város előjáróságának notabilitásain és számos hölgyein kívül Dobó László megyei főjegyzőt, Székely Mihály főerdőmeistert stb.

Ezután az elszállásolás következett, s hogy a több mint 250 vidéki tag elszállásolása kifogástalan pontossággal s figyelemmel történt, abban kiváló érdeme van a helyi bizottság elnökének Schaffer György alizsmi isk. igazgatójának s Tisch Lajos közs. tanítójának.

Előkészítő ülés.

Az uti por lerázása után, fél 8 órakor az állami népiszkola helyiségében megtartott az előkészítő ülés melyben a közgyűlés napirendje lőn megállapítva.

Az ülés a késő esti órákban is mind egyre foltt, míg aztán 10 óra tájban kifáradtan értünk a „Magyar Király” vendéglő kellemes és hűs kioskjába, hol meglehetősen étel s italokat kaptunk . . . jó pénzért, jó szöért.

A közgyűlés.

10 órakor délelőtt vette kezdetét a József főherceg felszított nagy termében a közgyűlés.

Első sorban Kabdebó Kálmán szolgabíró a megye nevében üdvözölte a D. M. T. E.-t. Utána Mischits Gyula városi bíró a város nevében, Schaffer György a helyi bizottság elnöke a bizottság nevében majd Zárny Ödön aradi tanító az „Arad Vidéki Tanítóegylet” nevében üdvözölte a D. M. T. E. tagjait.

Ezután felolvastattak a beérkezett üdvözlő sürgönyök. Sürgönyöket küldöttek: Steinbach kir. tanfelügyelő, Marx tanfelügyelő, dr. Schwicker orsz. képviselő. E b e n s p a n g e r felsőlőri igazgató, Rauscher Nándor Oraviczáról, Kakujai s. tanfelügyelő, Rill József, a D. M. T. E. zászlóaljja, Ferenczy János a csongrád megyei tanítóegylet nevében, Schaffer tiszteletbeli tag Temesvárról.

A közgyűlést ezután Hetzel Samu elnök nyitotta meg nagyobb szabású s szépen előadott beszéddel, mely után a napirenden levő tettek tárgyalattak:

I. Tétel. A házinevelés ferde ségeinek orvoslása a népiszkolában. Novoszel János tordai tanító-tól. Megjegyzetek.

II. Tétel: A magyarnéptanító keservei. Előadta Hetzel Samu elnök.

A kitűnő dolgozatot viharosan megjel-nezték a megapostolák; többek között Simay István Aradról gratulált hozzá, ki nével együtt rándult ki.

III. Tétel. A selyemtenyészés és mé-héscse egyesítése hazánkban. Viszkocsil La-

Midland-connytkban urakokat, de ennyi kényelmet együtt nem találtam sehol.

Nekünk városiaknak bizony kevés volt az a másfél nap, a mit künn töltöttünk. Így is valóságilag felidített az a kellemes semmitte-vés, melyet folyton élénkített a háziasszony szívetreméltó jelenléte és szórakoztatásunk-ról való gondoskodása. Hát még ha maradtunk volna egy pár napot, vagy akár tovább is . . . De bár minden megtörtént marasztalunkra, még is meentünk kellett, pedig az ott maradás felért volna nekünk Karlsbaddal, Gasteinnal, vagy akárminylen világhírű fürdővel, a hol egyhangú az élet és nagy a diéta. Itt nem juthatott eszünkbe a diétára gondolni; többet ér az a kura, a hol az ember választat a jóban, s nekünk ez módunkban volt. Egy heti ilyen kura nyomott volna valamit a mérlegen, s ez — partikulánság nélkül legyen mondvá — egyikünknek másikkunknak nem ártott volna.

Vissza — a városba, mert hí a kötele-ség. De a pusztai élet emléke megmarad kellemes álomképpen, s mikor este össze-ösz-szejövünk, beszélgetünk a pusztá — tünderéről. —y.—d.

Utazási emlékek.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárcája. —

Ira: Kunoz Elek.

III.

Trieszt felé és Triesztben és környékén.

Hajnali 3 óra lehetett körülbelül, midőn hajónknak indulást jelző zakatolása megszakította külvilágban sem nagyon dűlő álunkat. Többet másik oldalra fordulva, meghosszabbítani igyekezték még pihenőjüket. En azonban ugysem alhatnánk egyik ágyzsomszédom sóhajokkal és krákogásokkal vegyes horkolástól, siettem a hajó fedélzetére. — Az ég csillagos volt; a hold azonban fogytában, kelletlenül és rosszul világított csak. A tenger pedig unalomig csendes volt. E szerint vége

jos katalin-falvi tanítótól. E felolvasás is tel-szett.

Bankett.

A bankett 1 órakor a „József főherceg” vendéglőben tartott, melyen mintegy 150-en vettek részt. A felköszöntők itt már magyarló folytak.

Felköszöntőket mondtak: Hetzel Samu Ó Felsőgére, melyet állva hallgattak meg. Városy Mihály lippai tanító Trefortra. Márton vinyai tanító temesmegye főispán-jára. Perjesi verscezi polg. isk. tanító Marx tanfelügyelőre. B a d e n n. becskeréki igazgató Suttágh krassói tanfelügyelőre. Schaff-fer lippai tanító Steinbachtan felügyelőre. M i s c h i t z Gyula közégi bíró a vendégekre, Z á r a y Ödön az A. V. T. E. elnöke a D. M. T. E.-re kiváló talpra esett köszöntőt, végre Szilvássy János az aradi jelenle-vőkre mondott köszöntőt.

Jelen voltak Aradról: Z á r a y Ödön az A. V. T. E. elnöke, Simay István iskola-felügyelő nejével, Györgyóssy Rudolff, Preisinger József, Schrod György, Wagner Agoston, Vágócs Agoston, Kovács Vincze, Szőlősi D. István mármaros-szigeti képezdei tanár és R o b o z József.

KÜLFÖLD.

I. Ferdinánd bolgár fejedelemt.

Budapestről 19-iki kelettel írják lapunknak: Coburg-Kohary Ferdinánd herceg a történetek dacára Bulgária fejedelemt. A választást nyilván, loyálisnak és fentartás nélkül elfogadta. Fentartás nélkül, mondjuk, s e mellett maradtunk; mert a fiatal herceg által tett fentartások nem az ő részéről való aggodás, vagy ingadozás kifolyása, hanem a tényleges helyzetnek, a jogos történelmi tényállásnak, a herceg loyális konzervatív, a legitimitást tisztelő jellemének következménye.

Bulgária új fejedelemt ugyanis minden fátalásága a huszárossága mellett is nem az ember, a ki meggondolatlanul cselekszik, hanem gondolkodó politikus, körültekintő s tudományosan képzett férfi. A ki azt hitte, hogy a bolgár hazafak diplomatiussá hadjárata csupán a fiatal huszártisztre volt célozva, az rosszul ismeri a bolgárokat. És ki azon véle-ményben volt, hogy a fiatal Coburg magasabb sportnak tekintve a dolgot, sebes-vágatva be-lovagolt a regényes országba, az a fiatal herceget épen nem ismeri. — A bolgárk valódi fejedelemt óhajtották a megtalálást: Coburg Ferdinánd igen tehetséges, tettevagyó s tettekrekes, gazdag s az összes udvaroknál kedvelt. — Ha valakinek a világon, ugy neki van alapos kilátása, hogy megválasztatásába az összes hatalmak, Orosz-szág is, idővel beleegyezzenek. És Ferdinand herceg komolyan veszi küldetését; épen ezért csak akkor akarja trónját elfoglalni, ha ezt teljes legitimitással, a nemzetközi szerző-dések legszigorubb értelmezése mellett teheti.

lett ismét a kilátásnak egy kis tengeri beteg-ségre, melyről pedig annyit beszélünk és melyet egyik másik szívesen látott volna: persze csak másnál. Körülbelül 2 órai mun-kával, tehát lassan sikerült ujból a Lagúnák közl a sik tengerre kijutnunk. Itt már gyor-sabban haladtunk és a további utitervek megbeszélésével töltve az időt, 8 órai ut után megérkeztünk Triesztbe, Monarchiának s egy-uttal az Adria legnagyobb és legjobb kikötő-résébe. A várost eleinte valóságos árboce-erdekő zárták el előlünk és csak közvetlen közelből gyönyörködhattunk Triesztnek a ki-kötőkön átterülő ép annyira modern mint iz-léses épületeiben. Ha Velence a multak vá-rosa; akkor Trieszt a jövője, melyben min-den lőket, minden él és mely ma is már világváros.

Triesztben összesen két napot töltöttünk és bár a bányad'ág és uralkodó hőség mind-nyájunkat elcsigázott már, fokozott erély mel-lett mégis sikerült a város nevezetességeit szemügyre venni.

A mi azonban Triesztben szép: templo-mok, városháza, Lloyd, börze, raktárak, vas-uti állomás stb., az mind annyira modern, hogy leírásukkal valóságos ismétlésekbe es-nének.

Műkincseket pedig Triesztben nem igen találhatni. — Meglátogattuk a L l o y d A r s e n á l-ját, melyben most is a vi-lág legnagyobb kereskedelmi hajói ké-szülnek. — Bebarangoltuk a tenger fe-lől az új városrésztől fedett és a a hegyoldal felé emelkedő ó városrészt, mely szorultságával, (szűkületével) vannak oly si-kátorok, melyekben 2 ember csak nehezen fér el egymás mellett,) zeg-zugaival és pisz-kával felgymulja Velencea hasonló negyedét is. Valóban csodás keveréke az ujkornek a középkornak, nyugotnak kelettel.

A nép itt kiválóan olasz és sláv; né-metül csak kevesen beszélnek. Ellenben nagy

Az „ARADIKÖZLÖNY” tárcája

(Július 21.)

A pusztán.

(lányi valóság.)

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárcája. —

Mindig városban éltam, s így természetesen örömmel fogadtam az elmúlt napokban a meghívást, hogy: menjünk ki a pusztára. Hármun ülünk az éretünk küldött hintóban s tele jó kedvvel hagytuk el a poros várost. Ezt a jó kedvet még fokozta az, hogy a merre csak mentünk, mindenütt bő termést láttunk. A beszélgetésre meg bő anyagot adott az is, hogy nem voltunk egy párbeliek, a kettőnek közlünk külön-külön párton nagy szerepe volt a közbeszédben. Sokat neveltünk azon, míg a kurtárosan keresztült mentünk, hogy egyik másik bennünket így együtt látó t. választó polgár részéről minő gyausításoknak lehetünk kitéve, s esetleg nem mondogatják-e, hogy: most mennek — a tizenkétezer fo-rintért. Meg aztán, hogy: ugyan telik most a választások után hintóra, meg szép lovakra!

Ilyen tréflőzások közt jutottunk ki a vá-roshól, s a tanyákra megtekintettük egyik utitársunk most épült új „kastélyát.” Azzal a szándékkal építette, hogy majd ott fogja töltini öregseje napjait, pedig olyan kedélylő mint az óvé, soha sem lesz az ember öreg. Fogunk mi abban a kastélyban még sok jó napot töltöni, annál is inkább, mert a házi-asszony szereti a vendéget, s vendéglátó gon-dosságában ritkítja párját.

Végre elhagytuk az aradvárosi határt, el az aradmegyei, s beérkeztünk Csanád megyé-be. De a mint haladtunk, egyik családás a másik után ért. Kerestem városi szemeim-mel és fogalmaimmal a pusztát, de nem találtam sehol. Ha Petőfi a pusztának ezt a pusztulá-sát megírta volna! A költészetre egy halada-tos anyaggal kevesebb. Milyen szépek azok a

versek, melyekben a szem a láthatáson nem lát egyebet kutágnál, meg botjára támasz-kodó juhásznál; a csárda volt minden, s a képet legfeljebb egy szegény legény után szá-guldo pandur tette élénkebbé. Ma ennek vége; mindenütt cultura, ujjon épült közsé-gek, uri lakok, tanyák, a földek fákkal sze-gélyezve, lépten-nyomon zakatoló esőplőgépek, kutágas helyett füstölő kémények . . . Bor-zasztó ez, ha az ember pusztát akar látni.

Abba a pusztába meg, a hová mi meg voltunk híva, — rettenetes még csak ki is mondani, — egy hosszú gesztenye-állé vezet be gondosan fenntartott uton.

Hát ez a pusztá?

De még csak ezután következett az igazi családás. A mint a végteleen alkéan a vé-gére értünk, egy gyönyörű parkban találtuk magunkat. Gondoltam én rögtön a délibáb-ra, de hiába volt minden reménykedésem. A „vö-rös” csárdából mégis csak kastély lett, de az a mosoly, a mit a szép csárdásnének szá-nunk, — az megmaradt ajkainkon. Abban az egyben nem csalódtunk, hogy szép asszonyt fogunk találni. Ott állott a kastély lépcsőin, hogy fogadjon bennünket az előtünk paradi-esommá változott pusztában.

Mint afféle újságíró, meg vagyok álva képzelt tehetséggel. Sokszor voltam kénytelen olyanról írni, a mihez nem értettem, vagy a miről fogalmam sem volt. De ha valaki azt adta volna feladatát, hogy csupán képzeltetés alapján írjam meg azt, a mit ezen a pusztán láttam és találtam, — arra alig lehettem volna képes. (Ezt az „alighá”-t tessék az újságírói önbizalomnak betudni.)

De ki is képzelhetett volna egy csanád-megyei pusztára — Trianont! Szalonya igazi francia izléssel és kényelemmel van beren-dezve, tele műtárgyakkal, s a mi értékét meg inkább növeli, tele a házi asszony szebbnél-szebb, valóban művészi kivételű kézi munkái-

val. Ezeket a kézi munkákat azonban csak méltányolni tudom, de leírni nem; ott van-nak azok a házbán mindenütt, dícséree a háziasszony kiváló ízlését.

Mondják, hogy a háziasszony soha sem veszti el jó kedélyét. Nem csodálom, mikor így lakik. A hová lép a házbán, mindenütt az a csín és kényelem, a mi mindent derűltet tesz; a házon kívül pedig csupa virág. A szórakozásra meg elég módot ad nagy művelt-sége. Mit írjak például perfect zongorajátéka-ról, vagy mit mindig szellemes társalgása-ról? . . . Azt, hogy mennyire érdeklődik minden iránt, a mi szép, nemes és jó, meg-írta már egy tárcánk a mult télen, s azt hisszük, hogy erről az oldalról még sokszor lesz alkalmunk róla emlékezni.

A gazdaság, az már természetesen a házi urat dicséri. Miniatűrűt az is, mint ezen a pusztán minden. A ménes, a szép nemes faj lovak, a mezőgazdasági haladás magas fo-kán álló felszerelés stb. stb. De ezeknek a le-írásához egy újságíró mégis keveset ért. Fel-fedeztünk azonban a kényelem nem plus ult-ráját. Pusztá és gőzfürdő. Hogy illik ez össze? Persze mindenki a nap tikkasztó melegére gondol, pedig itt koránt sincs olyan meleg, mint a városban. Valóságos gőzfürdő létezik itt külön épületben izzasztóval; meleg és hi-deg bassinnal, kitűnő douche-okkal, az elő-teremben kényelmes ottománokkal. Erre a comfortra minden idegen megemelheti a ka-lapját.

A park létezéséről eddig csak egy szóval tettem említést, pedig erről is sokat lehetne írni. Leginkább megragadta figyelmemet a fran-czia mintára készült szőlő-lugas, mely a kö-rötte elterülő szőlővel mintegy kiegészítő ré-sze a parknak. Alkalmas árnyas helyen torna-eszközök vannak felállítva, továbbá körhinta, kuglóz stb. Vagy ha mindent össze aka-runk foglalni, akkor elmondhatjuk, hogy itt semmi sem hiányzik. Én láttam Angliában a

Nem akar ő bizonytalanságban uralkodni, guerrillaparasncnok s magasabb szerecselovag lenni, a ki országának csak bált és veszélyt okozna. Ismerte a helyzetet és jól átgondolta azt; tüzetesen kitanulta nevezetesen azt, hogy mennyiben számíthat a hatalmakra. Ha ezek dacára elfogadta a választást, úgy eleve biztos volt arról, hogy kellő okosság, ügyesség és kitartás mellett emberi számítás szerint, sikerülni kell a kibékülésnek Oroszországgal s módot fog találni arra, hogy a jelen viszonyoktól a kiengesztelt csárral leendő megegyezéshez való átmenet eszközölhető legyen. Van okunk felténni, hogy a bolgárok ebenthatli fogadtatásukkal teljesen meg vannak elégedve, mert jogosan mi egyebet sem várhattak, mint a mit ott tényleg feltaláltak. Lehet, hogy a küldöttség valamelyik lelkészebb tagja regényes csodáról álmodozott, de a bolgár politikusok tudták, mire számíthatnak; ezek hát nem is csalódtak s mint ezelőtt, úgy ma is reménylik, hogy Coburg herceg jelöltsége végre is minden hatalomnál győzni fog.

Az egyiptomi ügy megvilágítása.
Az egyiptomi ügyre vonatkozó diplomatiai jegyzék-váltás, melyet már közzétettek, 1886. évi november 4-ről 1887. jún. 17-ig terjed. A közzétett iratokból a következők emelendők ki: Rustem pasához intézett angol jegyzék kijelenti, hogy Angolország nem kívánja, hogy Egyiptomnak angol csapatok által való megszállás hosszabb időre terjedjen ki, mint szükséges; az occupatio befejezése azonban csak akkor lesz megállapítható, ha a már ismert feltételek biztosítva lesznek. — Salisbury marquisnak jan. 15-ről távirati instrukciókat tartalmazó Drumond-Wolffnak konstantinápolyi missziója tárgyában. — A jegyzék szerint a hatalmaknak, valamint Angolországnek Egyiptom semlegesítése a célja. Angolország e mellett azonban fenntartja magának, hogy az Anglia által az áram teremtett helyzet megtartásáért, Rendzavarások esetére Angolország kell, hogy megtartsa jogait, hogy Egyiptomban közbenjárjon, ezen jogait azonban csak kényszerítő szükség esetén fogja igénybe venni. A porta kétségbe vonja, hogy a hatalmak a szerződés megváltoztatásához beleegyezésüket fogják adni. Követelte továbbá, hogy egy évi határidő állapítsák meg, hogy az angol hadsereg Egyiptomot elhagyja, és hogy az angol hadseregben szolgáló angol tiszték török tiszték által helyettesítsenek. Az ezután következő sürgönyváltás Egyiptom semlegesítése feletti szerződésnek tervezetere, mely iránt a porta nagyobb hajlandóságot mutatott és az angol csapatoknak Egyiptomból való kivonulása után alakítandó egyiptomi hadsereg erejére vonatkozik. Wolff a hadsereg létszámát 10,000 főben kívánta megállapítani, míg a porta 12,000 főnyi hadsereget kívánt. Az „Egyiptom semlegesítése” elnevezés ellen a szultán aggodalmakat táplált, Wolff ennek folytán a „semlegesítés” kifejezés helyett a „területi biztonság” kifejezést, melyet a szultán is óhajtott, vette fel az egyezmény tervezetbe. Végül a porta még az egyiptomi kormánytól miközött pénzügyi tanácsosokat illető jogkör fenntartása ellen is kifogásokat emelt.

Orosz hangulatlanság. Alig van nap, hogy a „Novaja-Vremja” ne közölne fenyegető, vagy intő cikket Ausztria-Magyarország ellen. Legújabb elművelésében az osztrák államot iszapolt földterületnek nevezi, mely a germán és szláv faj ide s tova hullámzásából keletkezett. Jelenleg a szövetséges magyarok, lengyelek és cseh ultramontanok, a szlávokkal és állnak szemben. Ausztria-Magyarország — mondja az orosz lap — csakis addig állhat fenn, míg a szövetségesek tiszteletben tartják a németek és szlávok jogait, mert különben a nagy szláv és német faj közt könnyen megegyezés jöhetne létre, melynek következménye Ausztria liquidációja lenne. Ausztria mostani lengyel politikájának okvetlenül szomorú következményei lesznek.

számban láttunk idegeneket, kik természetesen más alkalommal is nagy számban szokták felkeresni Monarchiánk e minden előnyt nyújtó szabad kikötőjét.

A néppel, melynek nyelvét nem bírtuk, nem igen érintkezhetünk és a mikor érintkezünk kellett is, nem nagy köszönetünk volt benne, mert ha a trieszi proletrát és gamin uem koldul is, mint a velencei, annál jobban megküz, ha szolgáltatást igénybe kell venni. Erkölcsei jellemzést írni akarok 2 napi ott tartózkodás után valamely népről, az természetesen nagyon is vakmerő dolog volna, de ha a benyomások és tapasztalatok alapján ítéletet mondhatni, akkor kimerem mondani, hogy oly frivolitást és szabadságot mint Triestben az ó városrészekben láthatni, másutt nem igen tapasztalhatni.

Órök emlékeztető marad Triestben tartózkodásunk alkalmából a miramarei kirándulás.

Miramaréról, a szerencsétlen véget ért Miksa császár tartózkodási helyéről már sokat írtak; de hogy valaha akadjon toll, mely ezen a természet és emberi kéz közös munkája által létre jött, valódi földi paradicsomnak szépségeit le tudná írni, az képtelenség. A mit a nápolyi mond városáról, azt inkább lehetne Miramaréról mondani: „Miramarét látni és meghalni.”

Valóban emberfeletti érzés az, mely mindenképpen a ki a szépeit lelkeztetni tud, e piszean-kon el fog, midőn legelőször pillant szét a virágtelep szőnyegekről, a délvidek legszebb és legújabb cserjéitől borított parkon és az előtte elterülő, nyugalomban úgy, mint háborúban felsegés tengeren. Az ember úgy felmagasodik itt, hogy szinte képtelen lesz a tengerparton épült királyi lak szerezgyezkai pazar fényt is kellően méltatni. Pedig amit ipar és művészet az emberi kénelem fokozására teremtettek, az mind buszában fellalmozva királyneuk termében,

LEGUJABB POSTA.

— **Német-orosz újságharc** A „Kreuzzeitung” folytatja a harcot Oroszország ellen. A panslavok a czár oly rendszabályokra bírják, melyek háborús ösztöndükkökre szolgálhatnak alkalmul. — A német piacoknak az orosz értékek elűl el kell zárkoznok. Az európai békére nézve nincs veszedelem, mint Oroszország tehetetlen hatalmi terjeszkedése. Ez a jogosulatlan törekvés a világ felét a folytonos haladásban megakasztja, s az egész emberöltőt tevékenységében megbénítja. Az idézett közlekedési kísérlete is megheusúult Oroszország irányában. A szakadást hosszú időre nem időre nem lehet kireperálni.

— **Elzász ellen.** A strasburgi tiltakozó párt felhívást tesz közzé melyben tudatja, hogy a párt távol tartja magát az országgyűlési választástól. A tiltakozás kijelentése továbbá, hogy a február 21-iki választás eredménye világosan kifejezi az ország hangulatát a tiltakozási párt újabb diadala, csak élesebb intézkedésekre adna alkalmat. A metzi és strasburgi catholikus seminariumot a jövő tanévtől germanizálni fogják. A „Frankfurter Zig.” híre szerint a mainzi kaszányában nagy kutatást tartottak; elzászlotharingai katonákat azzal gyanúsítanak hogy a franczia hazafias ligával összeköttetésben állnak.

TÁVIRAT.

— **Coburg herceg fejedelemsége.**

Budapest, július 20. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A bolgár küldöttség hat tagja, ma délután ideérkezett. A pályaudvaron megjelent hírlapírók előtt Stojanow lehangelőn nyilatkozott a Coburggal folytatott tárgyalásokról, melyeket eredményteleneknek jelzett elannyira, hogy szerinte a Coburg herceg fejedelemsége meghiusultnak tekinthető.

A küldöttség negyedórai időzés után, expresz-vonaton tovább utazott Orsova felé. A küldöttség többi tagjai Bécsben maradtak a tárgyalásokat folytatni, hol bevárják a sobranje további utasításait.

NAPTÁR.

Július 21. Csütörtök. Róm. cath. naptár: Dániel próféta, Paulin. Prot. naptár: Paula, Praxedes. Görög orosz naptár: (Július 9.) Pongrácz. Nap kel 4 óra 23 perczkor. Nap nyugszik 7 óra 48 perczkor.

Július 24. Az aradi iparos ifjak önképző- és besegélyező-egyletének táncvigalma a városi nagytérben.

Az

„ARADI KÖZLÖNY”

(megjelen minden nap.)
előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt — kr
Fél évre	6 „ —
Negyed évre	3 „ —
Egy órára	1 „ —

Miramaréból visszatérve, még egy üdítő tengeri fürdés és rövid nyugalom után bucsut mondottunk Triestnek és a tengernek is, valószínűleg legtöbbet hosszú időre, ha nem mindenkorra.

Az utazás többi részleteiről nem igen érdemes írni.

Most itt, az igazi magyar tenger partjain, a Balaton mellett pihenek, hogy innen is nemsokára utra kelve, ismét feltaláljam, a mi az emberi szívnek legüdübb, az édes otthon.

Vízöntőlásra!

Egy idegen a városban.

— Eredeti regény egy kötetben. —

[1. Folyt.]

(Mindén jog fenntartva.)

Írta: Törös Tivadar.

I.

Zomorák levegőre hozzák.

— Pompás... mormogá magában, ha az ördög is mellém szegődik, mitől tartsak? Ezzel ment át a belső kapu boltozatán. Nem szólította meg senki. Csak a portás köszönt neki jó estét. Zomora ördögi mosolyt mutatott a bajusza alatt. — A jó Szélessi, rám sem ismer, most már igazán előre. A másik pillanatban besompolygott a konyha-udvarra és tudva, hogy illyentáiban találának a rab-szakácsok, beosont az élés-raktár feléje. Hirtelen egy csomó kulesot szedett elő köpenye zsebéből és vallatta a nagy zárat. Ez nemsokára engedett és Zomora az óriási élelismarban találta magát, s hirtelen belülről becsukta az ajtót. Közönyösen leült egyik alsó álmány polcára, s miután revolverét sorban megvizsgálta, fejét két tenyere közé hajtá s így bámult maga elé.

Kinn irtózatoss szélvihar támadt, mely a közeli Szamosról átvéve, sülkölve rohanta be a vár kertjét, és szazados folyosóit. A vihar aztán lassanként nagy felhőket hozott az égre, melyek mindinkább sűrűsödve, hét órára már teljes sötétséget borítottak a földre. A városban s főbhely előtt a szokások

Vidékre postán szétküldve:

Egy évre	14 frt — kr
Fél évre	7 „ —
Negyed évre	3 „ 50 —
Egy órára	1 „ 20 —

Az előfizetési pénzeket kérjük, legezélszerűbben posta-utalvánnyal, mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos expedícióját fenntartás nélkül teljesíthessük.

Arad, 1887. július hóban.

Az „Aradi Közlöny”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **A főispán útja.** Fábian László főispán, Ormós Péter alispán és Dálnoky Nagy Lajos dr. főispán titkár Ottubay Károly törvényszéki elnök, Párecz György kir. ügyész, Fábian Lajos aljárásbíró társaságban mint már jeleztük is hivatalos körútjában először Nagy-Halmágyra érkezett, hol Ortutay Gyula járási főszolgabíróval élén a környék intelligenciája fogadta. A főszolgabírói hivatal megvizsgálása szombaton ejtett meg s a vizsgálat folyamán, illetve annak eredmények, constatálva lett, hogy a hivatalos ügykezelés pontosan történik s a járás ügyei rendben vannak. Vasárnapra a társaság egy kirándulást tervezett a gajnai leányvásár megtekintése céljából, mely e napon volt megtartandó. Hajnal 2 órakor kerekedett fel a társaság s hat-hét órai kocsizás és lovaglás után el is érte Gajna köz- ség közelebe, de csak közelbe, mert ekkor hirtelen óriási zápor keletkezett, mely az ut folytatását teljesen lehetetlenné tette. At- ázva érkeztek vissza Halmágyra, hol az estét töltötték. Hétfőn reggel Borossebeser- rándult át a társaság, hol Paradeyser La- jos főszolgabíró fogadta azt. Hétfőn délelőtt a szolgabírói hivatal vizsgálatát ejtette meg Fábian főispán s a tapasztalt rend és pou- tasság felett elismerésének adott kifejezést. Borossebesről Monyászára mentek e ritka szé- pű földhelyre, hol megtekintették a vidék sépségeit is, a csak most nemrég megnyitott márványbányát, mely az arad-esanádi vasutak palotája számára szolgáltatja a márványlapo- kat. A keddi és szerdai napot Monyászán töltötték, honnan tegnap este indultak el ko- csin Borosjenőre. Itt Czárán Antal főszbíró fogadta őket, s a szolgabírói hivatal megvizsgálása a mai nap folyamán törté- nik. Borosjenőről ma este tér vissza a társaság Aradra.

— **Az aradi vízvezeték kérdésének megoldására** közgyűlésileg kiküldött bizottság tegnap délután 5 órakor Salacz Gyula polgármester elnökelete alatt ülést tartott. Jelen voltak: Schusztér Illés dr., Neumann Ede, Institoris Kálmán, Párecz István, Rozsnyay Mátyás, Virágh Lajos, Salacz polgármester megnyitván az ülést, jelenti, hogy Schusztér Henrik dr. emlékirata Virágh Lajos főmérnök jelentése kíséretében kinyomtatott, s a közönség az ügy állásáról a vízvezeték szükségességéről meggyőződést szerezhetett. A megoldás kérdése most már kedvezőbb stadiumban van. Békéy Zsigmond ezredes egy levelben értesíti a polgármestert, hogy azon este, ha a város kötelei magát nyolcz hét alatt más vállalkozóval érintkezésbe nem lépai, ő viszont bemutat neki oly bankárokat,

esté trombitázó hangzott fel, mitől Zomora feljött álmodozásából. Talpra állott, s mint a ki minden lépés czélját ismeri, hallgatta, mint rojulnak a csendes udvaron a rabok, kik külső munkán voltak czeleikben.

Zomor tudta jól, hogy tíz óra utánig nem foghat dolgozni. Stefán csak akkor kerül az első emelet folyosójára ártálalni. Addig várni kell és a mi fő, ébren lenni. Feje egy kissé nehéz volt: szívesen elaludt volna. E helyett azonban egy kis keresgélés után, egy nagy szakajót lencsével jött előbbi helyére és koronkét kimarkolva egy csomót a lencséből, azt nagy pontossággal le olvasta szemeként a földre. Így csak nem alszom el, — gon- dolá és olvasott bússágosan a pokoli seté- ségben.

Ez így tartott kilencz óráig, mikor a fő- örhelyen ismét trombitálni kezdtek, s a többi órok sorban, háromszor visszasípoltak reá. Zomora megállott pillanatra. Semmi nesze sehol.

— Csak sipoljatok most csendesen. — mormogá, — majd két óra múlva tudom lesz trombita is, sip is meg lövés is bőven. Addig pedig olvassunk lencsét, — hiszen úgy is szakácsok voltunk egykor ebben a szépséges palotában.

Másfelőre mulva, egy sötét alak húzó- dott végig a belső udvaron, s lábujhegygyel érintve a kőkecskákat, elírt a földszint első folyosójáig, melyen halvány fény terjedt vé- gige. Az ovatosan lépdelő alak Zomora, a hogy a folyosó végéről felé forduló őrt meg- pillantotta halkan odaszólt:

— Stefán tenn van?

— Fenn, az első emeleten. — Jó estét Miklós!

— Nem Miklós, — szólt az első emeleti lépcsőfokra hagó Zomora, — hanem Mócsi, a háromszéki.

— Te vagy, földi? — szólt utána az ő. de Zomora mint egy macska rohant fel a nagy lépcsőfokon. Lelegzett gyors lett, mire a hosszú szék folyosón befordult. Ugy husz lépésnyire állott feljő fordulva egy fegyör. Keze a fegyver agyát markolta.

— Stefán... te vagy? — suttogá Zo- mora.

A fegyör ujjával intve hívta magához. Zomora lábujhegyen közeledett, majd megállt Stefán előtt.

kik a saját költségükön Aradon e vállalatot létesíték. E mellett felkérte a polgármestert hogy az illeték tájékoztatását végezt nek a következő kérdésekre adjon felelősgosítást: 1. Van-e Aradon már a vízvezeték és csatornázás létesítésére vonatkozó terv? 2. Ha ily terv még nincs, honnan kívánják a vizet levezetni? Minő távolságra hozható el a víz a helyről? 4. Van-e a város közelében oly alkalmas domb vagy halom, a honnan a víz- vezetés történhetnék, és mily távolságban van ez a várostól? 5. Mennyi vizet szolgáltathat a Maros rendes körülmények között 24 óra alatt? 6. Mennyi vizet igényel a város lakossága és mily nagy itt a vízfogyasztók száma? 7. Milyen a vízesség gyorsasága? 8. Hány háztulajdonos vehető fel olyan, a ki a vízvezeték behozni és azért fizetni hajlandó volna? Ezek előterjesztése után rendkívül hosz- szu vita fejlődött ki a bizottsági tagok között. Virágh Lajos azt mondta, hogy ha mi a kérdésekre már tudnók a választ, nem kel- lene másokhoz fordulnunk. Schusztér Illés szerint a vízvezeték Monyászáról is tör- ténhetnék. Virágh Lajos kifejté, hogy az tömördek költségbe kerülne. Neumann Ede szerint a felső Maros közelében nagy kutakat kell felállítani s a vizet átszűrni — Rozsnyay Mátyás azt tartaná helyesnek, hogy világosítsák fel Békéyt, hogy a kérdésekre pozitív feleleteket most még nem adhatnak, hanem küldjenek a vállalkozók egy szakembert Aradra, a ki a szükséges elő tanulmányokat itt elvégezté. Schusztér szerint a leghelyesebb feltevés hogy úgy az ivóvíz szükségletre mint egyéb közlekedőkre napenkint 80,000 hectoliter víz szükséges. Pa- recz tanácsnok azt hiszi, hogy előbb a vá- rosnak magának kell tájékozást szerezni ar- ról, hogy más helyeken, hogy létesíthetők a vízvezeték. Schusztér e kieltőlőnek tartja, hogy eselleg a vállalkozók által készített terv adassék ki szakértői felülbizálatra. Hozzászólt ezután az egyes kérdésekre a bizottság min- den tagja többször is, míg végre a bizottság felhatalmazta a polgármestert, hogy válaszá- ban kötelezőleg kijelentse, miszerint, 8 hét alatt más vállalkozóval érintkezésbe nem lép a város, továbbá hogy, a kívánt kérdésekre a választ a következőkben adja meg. Vízvezet- éki terv még nincs. A víz a Marosból volna levezetendő; a vizet oly távolságra ríhetik el, a milyenre akarják, domb vagy halom a vá- ros közelében nincs. Megállapítandó továbbá a Marosból nyerhető vízmennyiség; mellé- leendő a vízvezeték terület megállapítása vé- gzett a város térképe, továbbá a lakosok és há- ztulajdonosok száma. Ezzel az ülést véget ért.

— **Degenfeld Schomburg Kristóf gróf** a VII-ik hadtest parancsnoka, ma reggel érke- zik Temesvárról Aradra, Plentzner ve- zérkari főnök és segédtszáz kíséretében. Ut- közben kiszáll Kis-Szentmiklóson, s megír- sálja a 14 huszárezrednek ott állomásozó lovas- csapatait. Már délután Aradról tovább utazik az arad-esanádi vasutall Nagylak, Makó és Hódmező-Vásárhelyre, míg szombaton a csa- bai vonattal Aradra visszaérkezik. A vásárnap- napot pihenésre szánta, míg hétfőn az összes aradi helyőrség felett szemlélt tart és kedden reggel utazik vissza Temesvárra.

— **Az a nagy zápor,** a mely a keddi éjjeli órákban hullott alá éppen nem hűtötte le a levegőt. Tegnap reggel ismét tikkasztó me- leget terjesztettek a nap égető sugarai, s min- denki keresett üdülést a nagy hőség elől, a mit azonban már a Maros vízében is bajos megtalálni, lévén az szinte olyan meleg, mintha forralva lett volna.

— **Gyulafalvi Buloyovszky Károly** tábor- nok, ki több éven át tartózkodott Aradon, a 74-ik gy.-dandártól hason minőségben a 79-ik honvédgyalogdandárhoz helyeztetett át s egyut- tal a honvéd főtörvényszék elnökévé nevezet- tett ki.

— Nos?
— Baj van...
— Micsoda?
— Ma nem engedek semmit. A felesé- gem az éjjel nagy malomkövel álmódott és az bajt jelent. Eredj vissza; majd holnap.

— Kedves Stefán, — suttogá Zomora alig palástolható dühvel, — ne bolondozz, ha- nem vedd ezt át, eredj a folyosó végére vi- gyázní és hagyj engem dolgozni.

Zomora e szavak közben egy marék ban- kót tartott kezében, odá kinyírta Stefánnak. — Ez nem nyult utána, hanem ijedten nőgató: — Eredj, jönni találnak.

— Stefán, majd több is lesz, ha szeren- csésem kikerülök...

Stefán hátra lépett és fokozódó ijedség- gel fenyegette eszébtáját:

— Sipolok, ha nem mész!

— Jó. Én pedig eskuszom a mikolai monasztérián levő szűz Máriára, hogy leszur- lak, ha nem engedsz dologhoz fogni!

— Ez Zomora egy óriási vadásztor volt ki köpenye zsebéből. — Nos, választol? Vagy talán, ha élesapnak nem elég jó pihenő a némai ház és szőlő? — Hm? — Na, válaszol! Nincs idő!

— De utánatok lövők, ha baj lesz!

— Lódd utánunk mind a tizenkét töl- téseket, csak a fejünk felé, — hadart Zomora, miközben a Stefán markába nyomta a pénzt, a nagy tört fogak közé szorítá és egy csomag vékony drótozott kötelet vovva ki köpenye alól, egyik közeléző czele ajtajához sietett.

Stefán eszmázására rájtá a pénz és gyorsan a lépcsőnyíláshoz sietett s mint a nyárfalevél állott meg ott, a folyosónak hát- tal fordulva, hogy ne is lássa mi történik ott Zomora ezalatt ismert kulcsesomójával dolgo- zott. s a nagy tölgyfa ajtó kis vártára ba- nyílt. Szépen becsukta azt ismét és egyik ágyhoz közeledett. A ezellában két rab aludt, vagy legalább aludni látszott. Az Ágy mely előtt Zomora megállott az ablak mellett fe- küdt, vele szemben a másik. Az ex-fejevezek megérinté az alvó rabot, mire az abban a pillanatban felült ágyában, — teljesen kito- gástalan polgári öltözetben.

— Mehetünk? — kérde halkan, resz- ketve az izgatottságtól.

— Gyorsan, siessen...

— **A városi várn- és helypénzszedők- hez** Salacz Gyula polgármester ujjában egy szabályzatot intézett, mely az általunk a fizetni nem tudó vagy nem akaróktól szedett zálogokkal való elbánásra vonatkozik. A szedő tartozik a megzálogoltat nevének és lakásának feljegyzése mellett értesíteni, hogy a zálogot mánap déli 12 óráig tartozik kiváltani, min-hogy az ellenkező esetben elfog árverez- tetni. A mennyiben az illető a zálogot nem váltja ki, az a vámfelügyelőnek adatik át, ki haladéktalanul kitűzi az árverést és pedig ha a zálogtárgy 2 frtnál nem ért-kesebb 3 nap- ra, ha igen úgy 8 napra az átvétel után. Az árverésre a megzálogolt egyén is meghívandó, a ki különben is egész az árverésig mindig kiválthatja a zálogtárgyat.

— **A választók névjegyzéke** ellen, mely tudvalevőleg az 1888-ik évre lett összeállítva, ujjában ismét több felszólalás adatott be. Weisz Márk, Mezey Béla továbbá Szitytyay Miklós és Scheinber- ger Ötő okleveles gyógyszerészek a név- jegyzékbe való felvétel iránt folyamodtak, míg Medveczky Pál keresztnévének Edére leendő helyettesét kérelmezte.

— **Babony Lajos** őrnagy és a 5-ik feldandár 3-ik zászlóaljának parancsnoka a IV-ik honvéderületi parancsnokság segéd- tisztjévé neveztetett ki.

— **Arlejtés a várban.** Az aradi vár rak- tári élelmezési igazgatóságánál holnap délelőtt fog megtartani az Arlejtés a fegyvergyakor- latokon résztvevő lovasság és tüzérség által szükségelt zab, széná és szalma szállítása iránt.

— **Hadászati munkálatok.** Az Arad és Györök közti vasúti vonalon már négy nap óta öt cs. kir. katonatiszt térkép felvételi munkálatait teljesít.

— **Wasmer Adolf** báró, országgyűlösi képviselő Károly Lajos főherceg ő fen- sége, mint a magyar szent korona országai vörös kereszt egyeletének védnök helyettese, egyeleti megbízottá nevezte ki.

— **Keresztetlen fiatal ember.** Az aradi árvászek most jött reá, hogy egy 19 éves fiatal ember, kinek szülei a születés után alig pár napra elhaltak, máig sínes megke- resztelve. Az árvászek az aradi egyhá- zak anyakönyveit mar két ízben is összeze- zette, de eredménytelenül, mivel a fiatal ember megkeresztelésének egyik egyháznál sem akadt nyomára. Mint értesülünk a fiatal embert vasárnap fogják az ev. ref. templom- ban megkeresztelni.

— **Az idei törvénykezési szünidő** alatt az aradi kir. törvényszék 6 bati szabadsá- gidejét igénybe vették: Petrovsky József, Steinitzer Károly és Gallu Józ- sef kir. törvényszéki bírák, Stipk Károly dr. ügyész, Pap Konstantin irodagazgató.

— **Új fizetési ívek.** Az aradi kir. adó- hivatal kerületbe tartozó dohány kis tőzserek, kiknek fizetési ívei még unesekek, vagy el- használt állapotban vannak, figyelmeztetnek, hogy az aradi kir. adóhivatalnál azokat egé- szen újakkal kicserélhetik.

— **Káposztalevél a kalapban.** Jó őrszer az eltikkadás ellen mindazoknak, kiknek sokat kell most az utcára lenniök, ha kalapjukban megvédvevett s minden kútnál ujra megví- zezhető káposztalevél tesznek. Ezért ame- rikában, hol a miénknel jóval nagyobb me- legek járnak, sikerrrel használják. Ott nagy gyalogságnál a cipőbe tett utifűvel védekez- nek a láb feltörése ellen.

— **Jancsó Benedek dr.,** főreáliskolai ta- nár, néhány hétre vidékre utazott, hogy az Arad megye monographiájának megírására a szükséges adatokat, melyeknek még nincs bir- tokában, összegyűjtse. Ujjába ejti Kispereget, Pécskát, Pankotát, Kijenőt, Borosjenőt, és Borossebest.

— Hátha ez felébred, — kérde a rab a másik ágyra mutatra.

— Akkor visszkötöt is!

— És ha nem jön?

— Majd elhallgatlakom...

Zomora e szavak után az ablakhoz lépett és felnyitá szarnyát. Stefán becsülettél m- ködött. Mind a két óriási vastagságú vasor- tely egy rántásra elváltat a falól. Zomora örmében izgatottan, a hogy a másodikat le- rakta, a másik rab ágyához ültette.

— Mi az? — kérde az felriadva ál- mából.

Zomora egy pillanat alatt hozzá lépett és kérde:

— Akar menekülni?

— Ki ön?

— Szabadító! Viszem ki mindketőjüket biztos helyre. Majd kinn megalkuszunk.

— Őu meg akar esalni. Lépre visz. Nem megyek.

— Jön, vagy nem?

— Eskuszom, hogy jó angyalunk! — szólt a másik rab.

— Én maradok! egy é nem a világ, öt után. De ön sem megy ki, arról jótállok. Le- vágom a szabadító angyal szarnyait! — S éppen kiáltani akart, midőn a Zomora hosszú tőr mellébe mélyedt.

— Bolond, számár! — dühöngött Zo- mora. — Hanem most gyorsan kifelé! — És ezzel a magával hozott sodronyos kötelet a leszurt rab ágyának lábához erősíté, s felírtá az ablakra, a parkányra segíté védenézet, a ki örült mohósággal kapaszkodott a közelbe és ereszkedett le azon a vár kertjébe.

Zomora nyomom követte, s pár percz múlva minden csendes lett a ezellában, csak az ágy- ban levő holttestről lecsapogó vér zajolt bele a nagy csendbe...

Mintegy jó negyed óra múlva a temető felől lövés dördült el. Stefán csak ezt várta s elkezdett sipolni. Rögtön felett rá valamennyi ör, s pár pillanat múlva fel volt lármázva az egész vár, s a szomszédos lakók, a mint hal- lották a szokatlan időben a vár trombitáját, aggódva szóltak:

— Rab szökött meg a várból.

(Folytatása következik.)

24. §. Minden birtokos teljes és előleges kártalanítás mellett tűrni tartozik, hogy saját területén, oly birtokrészek számára, a melyek idegen területek által körül vannak zárva, a gazdálkodás czéljából gyalog, lóháton, vagy

szekekre leendő közlekedés létesíttessék. Az átjáró helye, esetleg az átjárás ideje s a fizetendő kártérítési összeg, a mennyiben a felek között e részben megállapodás nem jöhetne létre, a hatóság által a közszéki (városi) gazdasági bizottság meghallgatása mellett állapítandó meg.

25. §. Idegen területen engedély nélkül vert mezei utak és ösvények az érdekeltek birtokei kérélmére a közszéki (városi) gazdasági bizottság meghallgatása mellett a hatóság által betiltandók.

26. §. A mezei utak és ösvények jókarban tartására, hidakkal és árkokkal való ellátására nézve a közszéki (városi) gazdasági bizottság ügyel fel.

(Folyt. köv.)

Vegyes közlemények.

— A múlt évi borkereskedésünkről a „Borsászati Lapok” legutóbbi száma Magyarország áruforgalmáról szóló adatok alapján ismerteti a múlt évi borkereskedés eredményét, összehasonlítva azt az előző évek forgalmával. Ez összehasonlításból azaz örvendetes jelentés állapítható meg, hogy borkivitelünk 1886-ban — mindamellett, hogy a termés a mennyiséget tekintve, nem jól ütött ki, nemcsak az előző 1885. évi kivitt haladta meg jelentékenyen, hanem általában oly mértékűt ért el, amely statisztikai adataink még eddig egy évben sem voltak képesek felmutatni. Összes borkivitelünk, a mely az 1882—1885. évek átlaga szerint (az áruforgalmi statistica alap-

ján kiszámítva) évenként 935,199 mmázsa volt 1886-ban 1,347,759 mmázssal emelkedett, tehát százalékban kifejezve, az előző négy évi átlag 44 százalékkal növekedett. Az összes behozatal pedig, az 1882—1885. évi átlag szerinti 120886 mmázsról 1886-ban 91344 mmázssal szállott alá, vagyis 24 százalékkal csökkent. 1885-ban az összes borkivitel 1,256,314 mmázssal volt nagyobb a behozatalnál. Kivitelünk különösen a következő országokban növekedett, u. m. Ausztriában 182492 mmázssal, Franciaországban 124809, Svájcban 72175, Olaszországban 23381, Németországban 11938, Szerbiában 3441, Bosznia- és Hercegovinában 293 mmázssal. A kivitt csökkenése észlelhető: Romániában 3803 s Oroszországban 1851 mmázssal. A behozatalnál jelentékenyebb csökkenést találunk Ausztriából 44770, Olaszországból 1706 s Németországból 141 mmázssal; ellenben emelkedést mutat Románia 10570, Franciaország 1320 és Szerbia 881 mmázssal.

Nagyvárad-belényes-vasköhi vasút.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint, a Nagyvárad-belényes-vasköhi helyi érdekű vasút „drágasceke-belényesi” vonalrészre, mely általa üzembe vétett, az összes forgalomra berendezett Szombatság, Rogoz és Belényes állomásokkal, továbbá a személy, poggyász és kocsirakomány teherán forgalomra berendezett Hollód és Solyom megálló és rakodó helyekkel, végre csak is a személy és a poggyász forgalom közvetítésére szolgáló Gyánta és Belényes-Újak megállóhelyekkel folyó évi július hó 19-én a nyil-

vános forgalomnak át fog adni. — A személyszállításra berendezett vonatok a már közbe tett menetrend szerint fognak közlekedni.

— A bruc'-kelenföldi vonal állomásai és Fiume közötti közvetlen forgalomban folyó évi április hó 15-től érvényes áruegyeztetés alapján folyó évi július hó 1-én való hatályou kívül helyezése iránt 31835. szám alatt kiadott hirdetmény ezennel visszavonatik. Ennél fogva a fentnevezett díjszabás, a bent foglalt díjtételeknek szállítási adó többlet fejeében teljes két száztólival való felemelése mellett az ezen forgalomra nézve kiadandó új közvetlen díjszabás életbe léptéig érvényben marad. Budapest, 1887. július hó 19-dikén. Az igazgatóság.

Szecsület.

(Július 20.)

(B.) Az üzlet szilárd Készáru nagyban 27.25—27.50, kicsinyben 27.75, hordó nélkül per 100 liter.

Budapesti gabnatozsda.

(Július 20.)

Tartozkodó vételkedv daczára is a kivitt kiváló gyenge volt, az irányzat azonban kedvező, 800 mm. forgalommal, a buza ára 5—10 krral magasabb, míg az új rozsa 10 krral olcsóbb lett, zabnak az ára lenyúlt. Tavasz zab 7.19—7.81, őszi buza 7.26—7.27, őszi zab 5.46—5.48, tavasz zab 5.84—5.86, ten-

geri augusztus—szeptemberre 5.83—5.85, tavaszai tengeri 5.51—5.53, káposztarepeze 11.75.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1887. évi július hó 20-án.

Magyar aranyárúárak 6 sz.	101.25
Magyar aranyárúárak 4 sz.	87.75
Magyar papírárúárak 5 sz.	151.25
Magyar vasúti kölcsön	97.50
Magyar keleti vasúti államkötvény 1. kib.	127.—
Magyar keleti vasúti államkötvény 2. kib.	115.50
Magyar keleti vasúti államkötvény 3. kib.	104.50
Magyar földterhermentesítési kötv. záradék	104.25
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	104.25
Temes-bánati földterhermentesítési kötv. zár.	104.25
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	100.—
Magyar szőlődezmaváltási kötvény	122.75
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	122.75
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötv.	81.40
Tisszaszállítási és szegedi sorsjegy	83.—
Osztrák járadék papírban	113.—
Osztrák járadék esztiben	136.50
Osztrák járadék aranyban	886.—
1880-iki osztrák államkötvény	287.—
Osztrák-magyar bankrészevény	252.40
Magyar hitelbankrészevény	5.92
Osztrák hitelintézeti részevény	10.61
20 frankos arany (Napoleon d'or)	10.61

Német birodalmi márká 62.50
London 126.45
20 márkos arany 12.40

IDEGENEK NEVSORA.

(Július 20.)

Fehérkereszt-szallít. Lévy A. B., orvos, Bpest. Szikszai András, Batafi Pál, hivatalnok, Sárospatak. Ullman Róza, magánzó, Petrosényi Bogdán Ferencz, keresk., Szeged. Knopfmacher Eda, Klein Henrik, Kármay József, Birkovics Ádám, Schwartz Fülöp, Grün József, utazó, Bpest. Kuroz Dávid, Piek Pál, Tuel C. Mustar Jakab, Breitenfeld E., Spielman M., Weisz Vilmos, Markherne N., utazók, Bécs. Sartoris L., utazó, Zürich. Stern Ignác, utazó, Szeged.

Nádor-szálló. Vogl Ferencz, vállalkozó, Lugos. Mayer János, keresk., Bpest. Jancsó Dezső, ügyvéd, Belényes.

Közlekedés.

A vonat

	ind. Aradról	érk. Aradra
Csabal vegyesvonal	regg. 6.20	este 6.28
Budapesti személyvonal . . d. u. 12.31	regg. 6.45	
Erdélyi vegyesvonal	este 9.17	d. u. 4.10
„ személyvonal	d. u. 4.30	d. e. 8.42
Temesvári vegyesvonal	regg. 6.—	d. e. 11.39
„ személyvonal	regg. 6.05	d. e. 9.27
Borosszelei vonat	d. u. 5.48	este 8.17
Borosszelei vonat	regg. 6.25	regg. 8.38
Szegedi személyvonal	d. u. 4.25	este 7.18
„ „ „ „	regg. 4.36	regg. 8.15
„ „ „ „	d. u. 2.58	d. u. 7.50

Felelős szerkesztő és kiadó:

HINDY ÁRPÁD.

IFJ. KÉZSMÁRKY ISTVÁN

BUTORTERME ARADON,

CASINO-ÉPÜLET, A MINORITA-TEMPLOMMAL SZEMBEN.

Kedvező alkalom olcsó butorvásárlásra!

Üzlet-feloszlás miatt raktáron lévő butoraimat — készpénz fizetés mellett — tetemesen leszállított áron árusítom.

2 szekrény, egy ajtóval, diófából	32 frt.	— krtól	1 pamlag 6 széssel	36 frt.	— krtól
2 ágú diófából	24	—	1 kanapé és 6 zsolyaszék, jute v. ripsz	85	—
1 mosdószekrény diófából	11	50	1 kanapé és 6 zsolya felselyem	100	—
1 ajtós szekrény diófából	5	—	1 kanapé és 6 zsolya felselyem	120	—
1 kredenz diófából	24	—	1 kanapé és 6 zsolya plüsch	125	—
1 trümpet 1 ajtóval diófából	11	50	1 ottomán	25	—
1 kihúzó asztal 14 személyre diófából	14	—	1 háti pamlag jute vagy ripsz	28	—
1 háló-szoba berendezés diófából	160	—	1 pamlag jute vagy ripsz	16	—
1 ebédlő szoba diófából	140	—	1 szalon asztal	9	—

Felhívom a t. közönség szíves figyelmét nagy butortermemre, mely fénytelen (matt) tölgy- és diófa hálószoba és ebédlő berendezésekkel különösen nagy választékban van felszerelve. Becses látogatásáért esedezik. Tisztelettel

Ifj. Kézsmárky István.

12555—1887.

Aradmegye alispánjától.

Árverési hirdetmény.

A talpai Körös-hídon a vámszedés a közmunka- és közlekedési miniszter ur ó nagyméltóságának 1882. évi augusztus hó 26-án kelt 26454. számú kegyes intézvénnyel engedélyeztetvén, ezen jog eddigelé bérbeadás útján gyakoroltatott a fog jövőre is gyakoroltatni.

A bérbeadási határidő lejártával ezen hídvámszedési jognak bérbeadását iránt folyó évi aug. hó 1-én, d. e. 10 órakor Aradmegye alispáni irodájában zárt ajánlatok elfogadása mellett nyilvános árverési tárgyalás fog tartatni.

Ezen bérbeadás 1887. évi október 1-én veszi kezdetét s tart 3 évig, azaz 1890. év szeptember hó 30-áig.

Az évi bérösszeg 850 frtba állapittatik meg. Az engedélyezett és szedhető vámtételek a következők:

a) Egy befogott nagy marha után 3 kr., azaz három krajczár, b) minden szabadon hajtott nagy darab marha után 2, azaz két krajczár, c) minden apró marha után 1, azaz egy krajczár.

A vámfizetés alóli mentesek az árverési feltételekben vannak felsorolva, mely ekkénti árverési tárgyalásra vállalkozni szándékozók 10 százalék bémompénzzel ellátva azzal hivatnak meg, hogy az árverési feltételek addig is a megyei főszámvéző irodájában, valamint a kisenői járás főszolgabiránál megtekinthetők.

Az árverés megkezdése előtt, t. i. 1887. augusztus hó 1-én, d. e. 9 óráig a kellő ovadékkal ellátott zárt ajánlatok, melyekben ki-tesendő az, hogy a feltételeket ösméri s magát azoknak aláveti, a megye alispánjához terjesztendők be.

Aradon, 1887. július 14-én.

Az alispán távol:

Szathmáry Gyula, főjegyző.

512 2—3

Huzás már HOLNAP!

Kincsem Sorsjegy á 1 frt. 11 sorsjegy csak 10 ft.

Főnyeremény készpénzben

50.000 frt

10.000 frt, 5000 frt, 20% levon. 4875 pénznyeremény.

KINCSEM-SORSJEGYEK kaphatók:

WALLFISCH ARMIN urnál és e lapok kiadóhivatalában.

467—22*

Pályázati hirdetés.

A ménesi m. kir. vinczellériskolánál az 1887—8-ik tanév kezdetén több ösztöndíjas és saját költségére hely jó üresedésbe, melyek elnyerésére ezennel pályázat nyitattik.

Felvételi kellékek:

- 16-ik élet betöltött életkort igazoló keresztlevél.
- Legalább 4 elemi osztálynak jó sikerrel való végzését igazoló iskolai bizonyítvány.
- Ép, erős, egészséges, munkabíró testalkatról és védhimlővel való bejuttatásról tanuskodó orvosi bizonyítvány.
- Tartozkodási helyének előjárói általi kiállításított jó erkölcsi bizonyítvány.
- Szülőinek vagy gyámjának beleegyezése és azon írásbeli kötelező nyilatkozata, hogy a tanuló az intézetet évközben vagy a tanfolyam tartama alatt nem hagyja el és hogy a tanulót az intézetnél töltött idő alatt a szükséges ruházattal látja.

A felvételtíni óhajtok fent jelzett okmányokkal felszerelt folyamodványait a nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minisztériumhoz czimezve szeptember hó 1-éig a vinczellériskola igazgatóságához nyújták be, honnan szeptember 20-ig fel, vagy fel nem vételéről értesíttetni fognak.

Az ösztöndíjasok — ruházaton kívül — teljes ellátást nyernek. A saját költségeik ezen ellátásért évenként 150 frtot tartoznak fizetni az intézet igazgatóságánál felévi előleges részletekben.

Alapított 1869.

Nyári árak

legelőnyösebb bevásárlása

Obetkó Kálmán

üzletében

Aradon, főter 39. sz. a.

Kalapok nemezből fiuknak kr. 70, 80, frt 1, 1.20. Uraknak igen csinos kalap kapható frt 1.20, 1.50, 1.80. Sapkák fiuknak és uraknak kr. 40, 60, 80 frt 1, 1.20. Szalmakalapok férfiaknak és hölgyeknek igen ár választékban. Ungok, színes és fehér igen jó készületek galleri és a nélkül uraknak frt 1.20 1.60, 2.50. munkás ingek, színes igen erős kr. 70, 80, 1 frt.

Fluíngek hasonló arányban. Lábravalók, magyar és német szabás frt 1.25, 1.60. Gallér férfiaknak, legdivatosabb formák 6 darab frt 1, 1.10, 1.20. Kézlelők férfiaknak, párja kr. 30, 35, 40. Nyakkendők, kész csokrok igen nagy választékban, kész csokor mosó szövetből 10, 15. Selyemből 25 krtól fölfele.

Zsebkendők, pamutból fehér és színes, szálal 6 darab kr. 50, 60. Vászonzsebkendők 5 darab frt 1.50—4. Napernyők pamutból, kisebbek kr. 60, 80, nagyobbak frt 1, 2.50.

Selyem és atlasz napernyők frt 2, 2.50 3 egész finom Surrah és divatos selyem en tont cas napernyők 90 krtól 2 frt 50 krig. frt 4—5. Esőernyők pamutból kr. 80, frt 1, 1.20. Clottból frt 1.40, 1.80, gyapjuszövetből frt 2.50-tól fölfele.

Selyem esőernyők frt 3.75, 4, 5, 8. Esőköpenyek mintázott gummi szövetből bársorny színes hölgyeknek frt 9, 10. Esőköpenyek keresztbe szövött gummi, bőven lovaglás és vadászathoz alkalmas frt 8.50, 9.50 15, megrendeléseknél a köpeny határ hosszamértéke szükséges.

Női lábbelik magas szárral, ruganyal, lakkos, sima frt 3, 3.50, 4.

Póstai rendelvények azonnal teljesíttetnek.

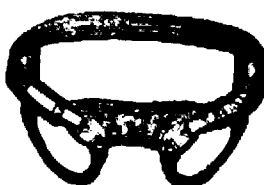
Bővebb felvilágosításokat a vinczellériskola igazgatóságánál nyerhetni.

Ménés, június hó 30-án, 1887.

A m. kir. vinczellériskola igazgatóságától.

515 2—3

Sérvben szenvedőknek.

Ajánlom kitűnő szerkezetű ruganyos és angol francia

a csel-

sérvkötiimet

egyszerűk frt 4. — duplák frt 7—8, urak és nők számára. Ezek meggyógyítanak minden sérvet legrövidebb idő alatt, kellemesen simul a testhez, — hordozható éjjel-nappal a minden munka közben a nélkül, hogy a sérvben szenvedő hivatásában legkevésbé háborgatva lenne.

Nagy választék valódi francia és amerikai gummi és halhólyagban (preservatív) tucatonként 3—4—5—7 frt női szivacsok 3—5 frt, valamint minden e szakmába vágó cikk-kek a legutányosabb árak mellett.

Sérvkötiönél kérem megjegyezni, hogy bal, jobb, vagy kétoldalú szükségeltetik-e, — valamint a testbőrére. Kapható csak: 378—820

SPITZ G., keztű- és sérvkötiő-gyártó.

Budapest, Dorottya-utca 3. szám.

Női félcezipők frt 2, 2.50, 3. Női comotezipők közönséges bőr vagy szöv. vet kr. 90, frt 1, 1.50, finomabb frt 2, 2.25. Nagy választék női lábbelik keztű, zerge és erősebb bőrből frt 3.50—5.50.

Gyermekek lábbelik a legkisebb koruktól 14 évesig, különös gondnal kiállítva.

Férfi lábbelik, kitűnő készületek fénymázos bőr frt 3.20, 4.50, 5.50.

Férfi lábbelik keztűbőr, lak, vagy orosz lak frt 5.75, 6.50.

Harisnyák és egyéb kötött és szövött árak kiváló jó minőségű gyermekharisnyák közönséges és ténen felül, a korhoz és minőséghez képest kr. 15—50-ig.

Női és férfi harisnyák frt 20—1 frt 20-ig. Alsóingek, az ugynevezett izdausz szarítók, egy színt és csikos, 70 krtól 1 frt. Dr. Jäger-féle alsó ingek és nadrágok.

Háztartási készletek. Evő kanalak és egyéb készlet alpacca és ezüstölt alpacca chinai ezüstből, 20 évi jóállás mellett. Legújabb Thioérez evő-készlet, kanál kés és villa.

Tálazák pléh, fa és a paccából.

Kávé főzők felöntő és forraló készülékek.

Theafőző bouloir és samovarok, britania kannák.

Gyertyatartók réz broncs és alpacca öntvényből.

Madár-kalitkák festett fa és ezínezett fából, hasonlók asztallal. Thea és virág asztallal. Mindezekről külön árjegyzék létezik.

Gyermekek bölcső-kosarak hinta aljjal frt 2.50, 3.

Gyermekekcsók vas kerekkel, esernyővel frt 5.50, 6, finomabbak 5 krtól 15-ig.

Ablakredők fából szíve fehér és festett négyzetméterenként 90 kr., 1 frt, finomabb minőség frt 1.20-tól 1.60-ig.

Ablakjalonc egymás felett függő deszkából, melyek fel s le húzhatók fél és egészen elzárhatók négyzetméterje 3 frt.

Az egészszeg fenntartására, visszürző készülékek, melyek a vízből minden nyálkasságot s alakot ki-vonnak és az embert gyomor s belbajoktól meg-óvják. Naponként 15 literre, frt 1.65, 25 literre, frt 2.80, 40 literre, frt 4.50, 60 literre, frt 6.50. Szódavízkeztítő gépek frt 6.50-tól fölfele. Mindennemű chirurgical készletek, melyekről külön árjegyzék létezik.

Utazó kézi és nagyobb kofferek, uti kosarak táskák.

Kerti székek lécezeve, vasráfokkal búkkából, darabja frt 1.20. Ebédlőbe való fényezett székek lécezeve, 6 darab frt 13.50.